

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบของโครงการแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ

ผู้วิจัย ธัญกาญจน์ ภาสตรโรจน์

ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ

ผู้วิจัย นางธัญญาญจน์ ภาสตรโรจน์

ปีที่ทำการวิจัย ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ และวัตถุประสงค์เฉพาะ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ 2) เพื่อสร้างรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำหรับการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้วิจัยศึกษาจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการถ้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ส่วนการศึกษาแนวทางในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 3 โรงเรียน จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลและแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ โดยการร่างรูปแบบจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบ สถิติที่ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูล ครูโรงเรียนบ้านโพนค้อ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูล ครูโรงเรียนบ้านโพนค้อ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ เรียงลำดับดังนี้ ด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านรูปแบบความคิด ด้านบุคคลที่มีความรอบรู้ และด้านการคิดเป็นระบบ สถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการโดยยึดหลักโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) หลักธรรมาภิบาล และดำเนินงานด้วยหลักวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการทำงานอย่างเป็นระบบในทุกขั้นตอน และแนวทางในการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์

2. ผลการร่างรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการบริหารโดยโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) และหลักธรรมาภิบาล องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการของรูปแบบ โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (P: Plan) 2) การดำเนินการ (D: Do) ได้แก่ ด้านบุคคลที่มีความรอบรู้ ด้านรูปแบบความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ด้านการคิดเป็นระบบ และด้านการใช้เทคโนโลยี 3) การกำกับติดตาม (C: Check) และ 4) การปรับปรุงพัฒนา (A: Action) องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ รองลงมา องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ และองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ตามลำดับ

4. ผลการประเมินรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2565 และปีการศึกษา 2566 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ปีการศึกษา 2566 มีร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นทุกชั้นเรียน ชั้นเรียนที่มีร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รองลงมา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และมีร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นทุกรายวิชา วิชาที่มีร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย รองลงมา วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาการงานอาชีพ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาคณิตศาสตร์ วิชาศิลปะ และวิชาภาษาอังกฤษ ผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565 และปีการศึกษา 2566 ใน 8 ข้อ พบว่า ปีการศึกษา 2566 มีร้อยละผลการประเมินการประเมินเพิ่มขึ้นทุกชั้นเรียน เมื่อพิจารณารายชั้นเรียน ค่าร้อยละผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รองลงมา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และพิจารณาร้อยละผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า ร้อยละผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกข้อ ข้อที่มีร้อยละผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงสุด คือ ข้อ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา ข้อ 2 ซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 3 มีวินัย ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ ข้อ 5 อยู่อย่างพอเพียง ข้อ 8 มีจิตสาธารณะ และข้อ 7 รักความเป็นไทย และผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านโพนค้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ รองลงมา องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ และองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, องค์การแห่งการเรียนรู้, คุณภาพผู้เรียน, ศตวรรษที่ 21

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : <https://publish.vichakan.net/show/837>

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 24 ตุลาคม 2567

พิมพ์ : วันที่ 21 เมษายน 2569 เวลา 05.14 น.